

Waardoor hebben wij de grootste omzet ?
Door prima kwaliteit en lage prijzen!
Het adres voor alle soorten fijne Vleeschwaren!
Alles machinaal gesneden en electr. Gekoeld.

De naam waarborgt de kwaliteit!

Electr. Rund-, Kalfs-, Lams- en
Varkensslagerii

M. Groenheim & Zonen - Delden

Telefoon 270

Advertentie uit 1936 .

Mozes Groenheim was slager op Markstraat 9. Geboren 1864, overleden in 1936.

Hij was getrouwd met Karoline Groenheim – Schlösser, geboren in 1879.

Kinderen Alex, geb. 1914, Benny, geb. 1915, Emmy, geb. 1918 .

Twee neven Alfred Schlösser, geb. 1925 en Werner Simon, geb. 1920 woonden ook bij het gezin.

In 1940 was de vader al overleden en woonden ze er met zes personen.

Vanaf 1935 verblijft Werner al bij de familie Groenheim. Hij heeft gebrekkige voeten. Hij brengt slagersbestellingen rond in Delden op een fiets met een rieten mand.

Alfred kwam als 13 jarige in 1938 vanuit Ahaus vanwege de dreigende anti - joodse houding van de inwoners van Ahaus. In Delden wordt hij tot vreemdeling bestempeld. Hij heeft een kinderausweis. Zijn tante Karoline moet steeds weer brieven schrijven om hem bij haar te houden, zelfs tot in Arnhem toe. De Nederlandse vooroorlogse regering wil geen vreemdelingen in Nederland toelaten vanwege de economische situatie.

In 1939 verzoekt Karoline de gemeente ook de ouders van Alfred naar haar huis te laten komen, omdat zij zich in levensbedreigende omstandigheden bevinden. Ondanks dat ze voor dit verzoek moet betalen, wordt het verzoek tot tweemaal afgewezen.

In september 1941 komt politieman en buurman Ter Stege bij mevrouw Groenheim met de melding dat hij haar zonen Alex en Ben moet arresteren. Ze moesten zich klaar maken en hij zou over twee uur terug komen. In die tijd vertrekken Alex en Ben naar een onderduikadres in Hengelo. Bij gevaar kruipen ze tussen het dak en een zijschot van een slaapkamer.

In augustus 1942 duiken moeder Karoline onder in Ambt Delden en dochter Emmy met de neven in Hengelo.

“ Iemand” vertelt de broers Alex en Ben op hun onderduik adres in Hengelo, dat Emmy lastig is op haar onderduik adres. Hij wil haar met gif ombrengen. De broers worden daar heel kwaad over. Later komt hij weer en zegt dat ze naar een klooster kan in België. In februari 1943 reist ze onder begeleiding naar België. Onderweg, op het station in 's Hertogenbosch vlucht ze, wordt gepakt en naar Westerbork gebracht.

Het boek van Peter Kooy vertelt dat ze allemaal zijn verraden. De beide broers werden ook bijna gepakt maar zij zijn door een achterraam net op tijd gevlucht naar een ander onderduik adres..

De broers blijven ondergedoken en komen na de oorlog weer naar Delden.

Bron: De Joodse gemeenschap en synagoge in Delden door Peter Kooij.